

Bruxelles, 17. prosinca 2020.
(OR. en)

14168/20

ENV 821
FIN 972
AGRI 483
PESTICIDE 51
PHYTOSAN 34

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	17. prosinca 2020.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13677/2020 + ADD1 REV1
Predmet:	Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 15/2020 naslovljeno „Zaštita divljih oprašivača u EU-u – Komisijine inicijative nisu urodile plodom” – zaključci Vijeća

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenom predmetu kako ih je Vijeće odobrilo na 3782. sastanku održanom 17. prosinca 2020.

**Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 15/2020 naslovljeno „Zaštita divljih
oprašivača u EU-u – Komisijine inicijative nisu urodile plodom”**

– zaključci Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA

- zaključke Vijeća o poboljšanju ispitivanja tematskih izvješća koja sastavlja Revizorski sud u kontekstu postupka davanja razrješnice¹,
 - mjere koje je Europska komisija već poduzela za očuvanje oprašivača, osobito Inicijativu EU-a za oprašivače², u kojoj se navode strateški ciljevi i niz mjera za rješavanje problema pogoršanja stanja oprašivača u EU-u,
 - Zaključci Vijeća o strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030.³ i o strategiji „od polja do stola”⁴; NAGLAŠAVAJUĆI važnost tih strategija za zaštitu oprašivača:
1. POZDRAVLJA tematsko izvješće br. 15/2020 Europskog revizorskog suda (dalje u tekstu „Sud”) naslovljeno „Zaštita divljih oprašivača u EU-u – Komisijine inicijative nisu urodile plodom” i SLAŽE SE s njegovim zaključcima o potrebi jačanja okvira i politika za očuvanje oprašivača u EU-u;

¹ 7515/00 + COR 1.

² 9744/18 – COM(2018) 395.

³ 12210/20.

⁴ 12099/20.

2. ISTIČE ključnu ulogu oprašivača za zdrave ekosustave i sigurnost opskrbe hranom te potrebu za time da se pad njihova broja pretvori u rast; PRIMA NA ZNANJE, među ostalim u kontekstu sve veće zabrinutosti javnosti zbog pogoršanja stanja divljih oprašivača, nalaz Suda da su hitno potrebni napori kako bi se preokrenuli uočeni trendovi uklanjanjem njihovih glavnih uzroka, kako ih je utvrdila Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) u svojem Izvješću o procjeni oprašivača, oprašivanja i proizvodnje hrane (izvješće IPBES-a o oprašivačima);
3. NAGLAŠAVA da će biti potrebna snažna suradnja i prikladno korištenje resursima kako bi se osigurala usklađenost između različitih mjera politike i instrumenata koji utječu na zaštitu divljih oprašivača, kao što su europski zeleni plan sa strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030. i strategijom „od polja do stola”, zakonodavstvo o pesticidima i zajednička poljoprivredna politika (ZPP);
4. PODUPIRE prijedlog Suda da se za zaštitu divljih oprašivača i poboljšanje njihovih staništa unutar područja mreže Natura 2000 i izvan njih upotrijebe ciljani instrumenti za financiranje kao što je LIFE i PONOVRNO POTVRĐUJE da će za razumijevanje i mjerenje bioraznolikosti, sprečavanje gubitka bioraznolikosti, održavanje dobrog stanja ekosustava i obnovu ekosustava biti potrebna znatna javna i privatna ulaganja na nacionalnoj i europskoj razini;

Procijeniti potrebu za posebnim mjerama za divlje oprašivače

5. POZDRAVLJA preporuku Suda da se procijeni potreba za dodatnim mjerama kojima bi se uklonili uzroci pogoršanja stanja divljih oprašivača koji u trenutačnoj Inicijativi EU-a za oprašivače nisu uzeti u obzir; u tom pogledu POZDRAVLJA namjeru Komisije da preispita Inicijativu EU-a za oprašivače do kraja 2020. i na temelju toga razmotri daljnje mjere povezane s oprašivačima u 2021.;

6. PREPOZNAJE potrebu za okvirom za upravljanje i praćenje na razini EU-a kako bi se učinkovito pratilo i procjenjivalo stanje oprašivača i kretanja njihova broja, učinak glavnih uzroka pogoršanja stanja oprašivača te učinak relevantnih politika EU-a, kao i učinak mjera očuvanja i obnove predviđenih za vrste oprašivača u Direktivi o staništima; u tom pogledu POZIVA Komisiju da u suradnji s državama članicama što prije uspostavi takav okvir i utvrdi detaljne ciljeve i pokazatelje u vezi s ključnom obvezom „Umjesto da se smanjuje, broj oprašivača treba rasti” iz strategije EU-a za bioraznolikost do 2030.;
7. ISTIČE važnost uklanjanja nedostataka u znanju pojačavanjem istraživanja, uključujući istraživanje na razini EU-a, o aktualnom stanju oprašivača i njihovih staništa, kao i uzrocima pogoršanja njihova stanja, kako bi se pomoglo u razvoju učinkovitih mjera za njihovo rješavanje; u tom pogledu PRIMA NA ZNANJE izvješće IPBES-a o oprašivačima; NAGLAŠAVA potrebu za ažuriranjem europskog crvenog popisa ugroženih vrsta oprašivača u EU-u;

Bolje integrirati mjere za zaštitu divljih oprašivača u instrumente politike EU-a koji su namijenjeni očuvanju bioraznolikosti i poljoprivredi

8. SLAŽE SE s preporukom Suda da bi mjere za zaštitu divljih oprašivača trebale biti bolje integrirane u alate za strateško planiranje namijenjene upravljanju područjima mreže Natura 2000; POTIČE države članice da u svoje višegodišnje prioritetne akcijske okvire uključe mjere usmjerene na oprašivače i njihova staništa; NAPOMINJE da bi se pri procjeni tih mjera trebalo uzeti u obzir biološke i zemljopisne značajke svakog područja, kao i druge ciljeve za očuvanje vrsta i staništa; dodatno POTIČE države članice da uključe mjere za oprašivače u svoje nacionalne strategije i akcijske planove za bioraznolikost;

9. POZDRAVLJA namjeru Komisije da pri provedbi ZPP-a nakon 2020. uzme u obzir rezultate preispitivanja Inicijative EU-a za oprašivače;
10. NAPOMINJE da se u prijedlozima za ZPP nakon 2020. predviđaju relevantne intervencije putem sustava uvjetovanosti, programa za ekologiju i poljoprivredno-okolišno-klimatskih mjera, za koje se očekuje da će imati pozitivan učinak na divlje oprašivače te POZIVA države članice i Komisiju da osiguraju integraciju mjera koje imaju pozitivan učinak na oprašivače u strateške planove u okviru ZPP-a;

Poboljšati zaštitu divljih oprašivača u procesu procjene rizika od pesticida

11. SLAŽE SE sa Sudom da je potrebna bolja zaštita divljih oprašivača u procesu procjene rizika od pesticida i tijekom faze uporabe pesticida; POZDRAVLJA namjeru Komisije da razvije poboljšane ujednačene pokazatelje rizika, koji jasnije odražavaju rizike i učinak uporabe sredstava za zaštitu bilja na zdravlje ljudi i životinja te okoliš;
12. PODUPIRE preporuku Suda da se izradi plan rada za razvoj znanstveno utemeljenih metoda ispitivanja i utvrde posebni ciljevi zaštite divljih oprašivača; POZIVA države članice da dodatno podupru razvoj metoda ispitivanja pesticida usmjerene na divlje oprašivače, uključujući razvoj na međunarodnoj razini (npr. u okviru OECD-a, FAO-a); PREPOZNAJE da su trenutačne metode uglavnom usmjerene na domaće pčele medarice i bumbare te NAGLAŠAVA da bi u tom pogledu trebalo bolje uzeti u obzir vrste divljih pčela i druge oprašivače;

13. POZIVA Europsku agenciju za sigurnost hrane (EFSA) i Komisiju da pri aktualnom preispitivanju smjernica o pčelama razmotre posebne ciljeve zaštite divljih pčela, a da za druge oprašivače u okviru projekta razviju metodologiju za utvrđivanje posebnih ciljeva zaštite s obzirom na procjenu rizika od pesticida za okoliš te POZIVA Komisiju i države članice da dopune ciljeve zaštite divljih oprašivača u jedinstvenim načelima za ocjenjivanje i odobravanje sredstava za zaštitu bilja te da integriraju ciljeve zaštite divljih oprašivača u proces ocjenjivanja biocida; u tom pogledu SLAŽE SE s preporukom Suda da bi EFSA trebala preispitati dokument iz 2013. o smjernicama za procjenu rizika od sredstava za zaštitu bilja za pčele⁵; NAGLAŠAVA da bi se aktualnim preispitivanjem dokumenta o smjernicama iz 2013. trebala održati visoka razina zaštite domaćih i divljih pčela;
14. SLAŽE SE sa stajalištem Suda da hitna odobrenja uvijek moraju biti propisno obrazložena kako bi odražavala potrebu za pojedinačnim odobrenjima te bi trebala uključivati detaljne informacije o aktivnostima koje se provode u svrhu pronalaženja alternativnih rješenja;
15. POZIVA države članice i Komisiju da dodatno podupru širu primjenu integrirane zaštite bilja, uz davanje prednosti nekemijskim metodama i tehnikama suzbijanja štetnih organizama u odnosu na uporabu pesticida te niskorizičnim pesticidima s manjim učinkom na divlje oprašivače; NAGLAŠAVA da je u tom pogledu potrebna i potpora za istraživanje te ISTIČE da je dostupnost takvih rješenja važna za europske poljoprivrednike te bi trebalo poticati njihovu primjerenu uporabu u korist poljoprivrede i okoliša.

⁵ https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295?utm_source=rss&utm_medium=rss.